

การศึกษาฐานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้การปฏิบัติงานที่ดี ณ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

วันศุกร์ที่ 16 ตุลาคม 2552 เวลา 13.00 – 16.00 น.

ณ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นวัตกรรมชุมชนแนวปฏิบัติคนใกล้หมอ

1. MJI: Suandok e-Journals Link

ที่มาของนวัตกรรม

- พันธกิจห้องสมุด: ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ การสอน การค้นคว้าวิจัยของคณะแพทยศาสตร์
พันธกิจคณะแพทยศาสตร์: เป็นสถาบันการแพทย์ระดับมาตรฐานสากล ความเป็นเลิศในงานวิจัย
- ข้อมูลวิชาการสาขาแพทยศาสตร์มีจำนวนมากมาย มหาศาลและหลากหลาย ผู้ทำวิจัยต้องเวลา
มากในการค้นหาข้อมูลเอกสารอ้างอิง
- วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีจำนวนมากมาย กระจายอยู่ใน
ฐานข้อมูลต่างๆ และแต่ละฐานข้อมูลมีคุณลักษณะการเข้าถึงเฉพาะ ซึ่งแตกต่างกัน นักวิจัยไม่
สะดวกในการเข้าใช้งานที่ละฐานข้อมูล และต้องใช้เวลามาก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับนักวิจัย
ในสาขานี้ เนื่องจากส่วนหนึ่งมีภาระงานออกตรวจคนไข้ด้วย

พัฒนาการ

- ปี 2543 บริการในช่วงแรก อยู่ในรูปแบบ Web Links รายชื่อวารสารออนไลน์ที่มีมากับตัวเล่ม
- ปี 2545 นำรายชื่อวารสารจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับมาเพิ่มเติมลงไป
- ปี 2546 จาก Web Link นำเข้าเก็บเป็นระบบใน MS Access database
- ปี 2549 พัฒนาสู่บริการในรูปแบบฐานข้อมูลดัชนีวารสารออนไลน์ทางการแพทย์ สามารถ
สืบค้นได้ทั้งจากชื่อวารสาร และ หัวเรื่องวารสาร
- ปี 2550 นำ application tool : php และ my SQL มาปรับใช้ เพื่อให้สามารถแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูล
ได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น
- ปี 2551 เพิ่มการให้ข้อมูลค่า Impact Factor ปี 2007 ของวารสารชื่อที่มีในฐานข้อมูล
- ปี 2552 ปรับรูปแบบเพื่อเพิ่มการให้ข้อมูลค่า Impact Factor ปีล่าสุด และมีข้อมูลปีย้อนหลัง

คุณสมบัติเด่นของ MJI

- One Stop Search สำหรับนักวิจัยเชื่อมถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์สาขาการแพทย์และวิทยาศาสตร์
สุขภาพครอบคลุมทุกฐานข้อมูล รวมทั้งวารสาร Open Access และฐานข้อมูลที่เปิดทดลองใช้ฟรี
- การใช้งานผ่านระบบออนไลน์อินเทอร์เน็ต 24 ชั่วโมง จึงเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- ลักษณะการสืบค้น สามารถกำหนดให้ค้นได้จาก ชื่อวารสารและ หัวเรื่องวารสาร
- แหล่งข้อมูลค่า Impact Factor ของวารสารออนไลน์ที่มีให้บริการ
- การใช้งานสืบค้นข้อมูลทำได้เทียบเท่ากับฐานข้อมูลลักษณะเดียวกันที่บริษัทเอกชนผลิตจำหน่าย
- ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในการพัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูล

การเข้าใช้งาน

- จากเว็บไซต์ห้องสมุดที่ <http://www.med.cmu.ac.th/library> ภายใต้อัฒวข้อ Medical Databases
- เมนู Quick Links หรือ URL โดยตรงของฐานข้อมูลที่ <http://www.med.cmu.ac.th/library/MJI>

ประโยชน์

- ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการใช้งานผ่านระบบออนไลน์ 24 ชั่วโมง จึงเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่จำกัดเวลา และสถานที่
- ช่วยประหยัดเวลาของผู้ให้บริการในการเข้าไปค้นหาวารสารที่ต้องการจากที่ละฐานข้อมูล
- ช่วยประหยัดงบประมาณให้คณะแพทยศาสตร์ที่ใช้จัดซื้อฐานข้อมูลที่บริษัทเอกชนผลิตจำหน่าย

ความภูมิใจ

- งานห้องสมุดได้รับคัดเลือกให้จัดส่งผลงานร่วมประกวดนวัตกรรมทางวิชาการ งานมหกรรม KM Day ครั้งที่ 1 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2552
- จากการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมการใช้งาน และ feedback พบว่าสามารถเป็น Index Database หลักซึ่งมีส่วนช่วยในการเรียน การสอน และวิจัยของคณะได้อย่างมาก สมดังพันธกิจของห้องสมุด

2. Article Request Online Service

ที่มาของนวัตกรรม

สืบเนื่องจาก Library Innovation #1: MJI หรือ Suandok e-Journal Link ซึ่งเกิดขึ้นเพื่อรองรับความต้องการ Journal article ในวารสารออนไลน์ถึงกว่า 2,000 ชื่อ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอสำหรับการทำวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ห้องสมุดจึงเปิดให้บริการ Article Request Online Service ขึ้น เพื่อเก็บตกความต้องการเอกสารงานวิจัยที่นอกเหนือจาก Resources ของห้องสมุด

การใช้งาน

เป็นฐานข้อมูลออนไลน์บนระบบ Intranet ของคณะแพทยศาสตร์ มช. เปิดบริการสำหรับบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์เท่านั้น โดยเข้าใช้บริการได้ที่ ILL Online

ประโยชน์ในส่วนของผู้ใช้บริการ

- ส่งคำขอ และติดตามการดำเนินงานกับคำขอนั้นๆของห้องสมุดได้ตลอดเวลา
- ดาวน์โหลดเอกสาร ที่อยู่ในรูปไฟล์ได้ทันทีที่ห้องสมุดอัฒวโหลดขึ้นบนฐานข้อมูลนี้
- สามารถสืบค้นบทความที่เคยมีผู้ขอไว้ก่อนแล้วได้ จาก author, title หรือ journal name หากพบบทความสนใจและมีไฟล์แนบอยู่แล้ว สามารถดาวน์โหลดได้ทันที โดยไม่ต้องส่งคำขอซ้ำ เป็นการ Sharing ทางกรวิจัย
- สามารถเลือกดูรายการคำขอตามเดือนย้อนไปได้จนถึงเดือนแรกที่เปิดบริการ

ประโยชน์ในส่วนของห้องสมุด

- ข้อมูลถูกเก็บในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการค้นคืน ตรวจสอบ และแสดงรายงานรูปแบบต่างๆ
- ไม่ยุ่งยากมากนักหากต้องทำงานแทนกันระหว่างที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงลา

ความภูมิใจ

ฐานข้อมูล Article Request Online Service ลิขสิทธิ์โดย ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ได้เปิดใช้งาน ควบคู่กับการพัฒนาอย่างยาวนาน และเป็นความภาคภูมิใจหากแนวคิดนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานอื่นๆต่อไป

3. Google Talk

ในปี พ.ศ. 2549 ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ได้นำโปรแกรม Google Talk หรือเรียกว่า GTalk ซึ่งเป็นโปรแกรมพูดคุย (Chat) ติดต่อสื่อสารด้วยข้อความและโทรศัพท์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ลักษณะคล้าย MSN Messenger มาประยุกต์ใช้เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานการปฏิบัติงาน และให้บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้าแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุด

คุณสมบัติของ GTalk

1. Chat แบบพิมพ์ข้อความ
2. สนทนาและส่งข้อความเสียงผ่านไมโครโฟนหรือ Headphone
3. แชรไฟล์และส่งไฟล์ถึงกัน
4. แสดงสถานภาพผู้ใช้งานด้วยสัญลักษณ์ไอคอนลูกบอลสี

ประโยชน์ สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา เพราะส่งข้อความสื่อสารระหว่างกันโดยตรงผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ไปพร้อมๆ กับการทำงานปกติ ลดค่าใช้จ่ายจากการใช้โทรศัพท์ในที่ทำงาน นอกจากนี้ในส่วนงานบริหารและธุรการใช้เพื่อการจัดส่งไฟล์เอกสารแจ้งเวียนบุคลากรได้ทั่วถึง ช่วยประหยัดกระดาษ รวมทั้งตรวจสอบสถานภาพขณะอยู่หรือไม่อยู่ปฏิบัติงาน ณ หน้าจอคอมพิวเตอร์ของเพื่อนร่วมงานจากสัญลักษณ์ไอคอนลูกบอลสี

4. Stamp Bar: แท่นวางตัวแสดมบี้

ผู้คิดค้น: คุณเกตุ เกาปาอินทร์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดปฏิบัติงาน ณ หมวดบริการยืมคืน

ที่มา จากเดิมที่สภาพบนเคาน์เตอร์บริการยืม-คืน ที่รกรุงรังไปด้วยตัวแสดมบี้วันที่กำหนดส่ง ตัวแสดมบี้บอกประเภทหนังสือ ตัวแสดมบี้วันยืม วันคืน เครื่องอ่านบาร์โค้ด ยังไม่นับกล่องใส่เงินค่าปรับ แท่นลบสัญญาณแม่เหล็ก และกระดาษ ปากกา กาว กรรไกร อีกมากมายที่จำเป็นต้องใช้กับบริการยืม คืนสิ่งพิมพ์

ลักษณะชิ้นงาน เป็นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ในงาน เช่น กระดาษแข็งซึ่งเหลือจากการซ่อมแซมปกหนังสือ และผ้าเร็กซัน กาว มาประดิษฐ์ ประกอบตัดแต่งเข้าด้วยกันจนได้ออกมาเป็นอุปกรณ์ดังภาพ เรียกว่า Stamp Bar ซึ่ง Stamp bar 1 อัน ใช้วางตัวแสดมบี้ได้ 4 ตัว ถ้ามีตัวแสดมบี้มากๆ สามารถใช้หลายๆ อันวางต่อกันได้

ภาพประกอบ: Stamp Bar รุ่นแรก

Stamp Bar รุ่นพัฒนาล่าสุด

ประโยชน์

ทำให้สภาพแวดล้อมบริเวณเคาน์เตอร์บริการยิ้ม คีน ดูเป็นระเบียบ เรียบร้อยขึ้น ทำให้การหยิบ จับตัว แสตมป์เพื่อใช้งานสะดวก รวดเร็วขึ้น ปฏิบัติงานคล่องตัวขึ้น ไม่ต้องควานๆ หา ตัวแสตมป์อีกต่อไป

ความภาคภูมิใจ

Stamp bar ของห้องสมุดคณะแพทยฯ มข.ตัวแรก ใช้งานมาประมาณ 5 ปีแล้ว ยังแข็งแรง คงทนและใช้งานได้ดี โดยไม่เสียเงินเลย หากท่านใดสนใจและเห็นว่าอุปกรณ์นี้มีประโยชน์สำหรับงานของท่าน เรายินดีให้การอบรมการจัดทำ ซึ่งจะแจ้ง วัน เวลา และสถานที่ให้ทราบต่อไป

กิจกรรม AAR วัน KM สัจจอร์

ประมวลความคิดเห็น ความประทับใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงาน ในด้านต่างๆ

1. ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และการจัดเก็บ ขึ้นชั้น
 - การจัดชั้นหนังสือตามหมวดหมู่เนื้อหาวิชา
 - การติด Label เลขหมู่ บริเวณสันหนังสือที่ชัดเจน เห็นง่าย
2. สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
 - พื้นที่บริการ Living Library มีมุมนั่งอ่านแบบสบายๆ มีหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือวิชาการให้เลือกอ่าน และมุมบริการจำหน่ายกาแฟ ขนม ของว่าง
 - พื้นที่ให้บริการ และพื้นที่ทำงานดูแลได้อย่างเรียบร้อย สะอาด กว้างขวาง บรรยากาศดี เป็นระเบียบ
 - ห้อง Mini Theater, ห้องประชุมกลุ่มย่อย มีการจัดสรรพื้นที่ไว้ให้บริการเป็นสัดส่วน
3. บุคลากรห้องสมุดและกระบวนการทำงาน
 - การทำงานเป็นทีม ทีมงานมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน มีน้ำใจต่อกัน มีความพร้อม ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติงานทดแทนกันได้

- การแต่งกายที่เป็น Uniform ของบุคลากรห้องสมุด ช่วยให้สังเกตง่าย แบ่งแยกชัดเจนระหว่างผู้ใช้บริการและบุคลากรผู้ให้บริการ
 - การดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ มีขั้นตอนและการทำงานที่เป็นระเบียบ
 - มีการวางแผน แบ่งหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ และปฏิบัติงานที่ดี เกิดประสิทธิภาพ
 - ผู้บริหารดูแลงานได้ทั่วถึง มีการแบ่งประชุมเพื่อให้เข้าถึงในทุกระดับบุคลากรในทุกงาน และบุคลากรได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
 - เจ้าหน้าที่เช็คเกอร์ เป็นด่านแรกที่จะช่วยรับผิดชอบดูแลให้เกิดวัฒนธรรมผู้ใช้ห้องสมุด
4. นวัตกรรมและการประชาสัมพันธ์สู่ผู้ใช้บริการ
- Stamp Bar ที่ช่วยให้สะดวก หยิบใช้ง่าย และเคาน์เตอร์บริการยืม-คืนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - การติดตั้ง Pop up ป้ายข้อความ สีสัน สะดุดตา แนะนำ รณรงค์ขอความร่วมมือเก็บหนังสือที่ใช้แล้วไว้บนล้อพักหนังสือ ช่วยให้หนังสือไม่วางกระจัดกระจาย ดูเป็นระเบียบ เก็บรวบรวมง่ายก่อนขึ้นชั้น
 - การติดป้ายเก็บสถิติการใช้ตัวเล่มวารสาร
 - โปรแกรม GTalk พัฒนามาใช้ในงานอย่างเหมาะสม ช่วยลดการใช้โทรศัพท์
5. กิจกรรมศึกษาดูงานและการต้อนรับของห้องสมุดแหล่งดูงาน
- การนำเสนอผลงานนวัตกรรมทำได้น่าสนใจ ข้อมูลสรุปกระชับ เข้าใจง่าย
6. ผู้ใช้บริการห้องสมุด
- ผู้ใช้มีความเคร่งครัดต่อการรักษาระเบียบและให้ความร่วมมือแก่ห้องสมุด เช่น การแต่งกายที่สุภาพ ถูกระเบียบ การไม่ใช้เสียงรบกวนภายในห้องสมุด

สิ่งที่เป็นความรู้ซึ่งจะนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงงาน

- แนวคิดการทำ Stamp Bar และกล่องเก็บเงินค่าปรับ ไปใช้ในทุกห้องสมุด
- การทำป้าย Pop up ที่มีสีสัน สะดุดตา และป้ายประกาศเก็บหนังสือขึ้นล้อพักหนังสือ
- การเก็บสถิติการใช้บริการห้องอ่านเดี่ยว
- การทำแบบฟอร์มเก็บสถิติลักษณะสลিপกระดาษติดที่ตัวเล่มวารสารให้ผู้ใช้ ✓ เมื่อมีการใช้
- เสนอผู้บริหารพิจารณาความเหมาะสมในการจัดทำเสื้อ หรือ Uniform บุคลากรห้องสมุด